

Řeč dharmy při předání inka

MUKYONG JDPSN

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu.)

Ve 30. případě Mu Mun Kwanu se zenového mistra Matsua někdo ptá: "Co je buddha?"

Mistr odpovídá: "Mysl je buddha."

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu.)

Ve 33. případě Mu Mun Kwanu, Matsu na stejnou otázku odpovídá: "Žádná mysl, žádný buddha."

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu a ukáže na oltář.)

Buddha je zlatý. Je to mysl nebo to žádná mysl není? Jestliže máte mysl, jak ji udržíte? Jestliže žádnou mysl nemáte, tak co?

KATZ!

V tomto sále dharmy je mnoho uší a očí.

Každý podléháme jiným emocím a náladám, máme různé touhy, různé obavy. Hodně času strávíme přemýšlením o budoucnosti, o které doufáme, že bude jiná, lepší, krásnější. Ale to je jen sen. Také hodně přemýšlíme o minulosti: kde jsme udělali chybu, co špatného jsme způsobili, co jsme zmeškali. Ale to je také jenom sen. Díky tomu všemu míváme jedinou skutečnost, která nám náleží - teď! Začátkem 80. let, kdy jsem začínal číst knihy o buddhismu, jsem měl k životu stejný přístup.

Jedna kniha na mě velmi silně zapůsobila a nepřestává na mě působit ani dnes: Avatamsaka sůtra. Jejím jádrem je tato gátha: Jestliže chceš porozumět Buddhům minulosti, budoucnosti a přítomnosti, potom bys měl vidět, že přirozenost celého vesmíru je tvořena samotnou myslí. Představte si to, stačí změnit svou mysl abychom byli svobodní nebo dokonce žili v ráji. Není to úžasné! Všichni slovy této sůtry na jisté úrovni rozumíme. Když jsme šťastní a plní síly, potom se celý svět kolem nás stává radostným. Ale když je nám smutno nebo jsme v depresi, potom se nám dokonce i mraky zdají být smutné a déšť je jako pláč celého světa. Vše je problémem a my jsme pasivními diváky světa, se kterým nemůžeme nic dělat.

Ale každý vytváří svůj vlastní svět. Mistr Matsu řekl: "Mysl je buddha," a také řekl: "Žádná mysl, žádný buddha." Obojí patří k jednomu bodu. Jestliže chcete

tomuto bodu porozumět, musíte svou mysl vyhodit do koše. Hory, řeky, stromy, obloha nad námi žádné problémy nemají. Jsou vždy úplné. To, co vytváří problémy, je naše mysl.

V 80. letech, kdy jsem hledal nějakou medituující skupinu, jsem tomu zdaleka nerozuměl. Už jsem věděl, že pouhé intelektuální porozumění nestačí. Musím se pokusit udělat něco sám. Ale to nebylo snadné. Jsem od přírody velmi činorodý a energický. Moje žena mě někdy označuje za nervózního a neklidného druhu. Neuměl jsem si představit, že bych mohl po nějaký delší časový úsek sedět klidně na polštářku a nic nedělat. Vznešené ideály, na které učitelé meditace kladli důraz, jsem považoval za velmi vzdálené. Klidu a míru swámiů a mnichů jsem byl na hony vzdálen. Ale zkusil jsem to.

Krátce před tím, než jsem to vzdal, jsem narazil na učitele zenové školy Kwan Um. Bylo to velmi zajímavé setkání. Tento učitel byl také velmi energický. S chutí organizoval, plánoval, hodně telefonoval. Vždy chodil rychle. Stále spěchal a dělal dlouhé kroky. To bylo první čeho jsem si všiml. Zúčastnil jsem se zenové praxe v Polsku, ve Varšavě. A shledal jsem zenovou praxi velmi zajímavou - nešlo o nic svatého, bylo to spíš naopak. Všichni dělali tolik poklon a tolik zpívali, až to i na mě bylo moc! Bylo to tak odlišné od meditačních technik, které jsem do té doby vyzkoušel. V této praxi jsem našel skvělé využití pro svou energii.

Dnes tady před vámi stojím a přednáším tuto řeč dharmy. Dostal jsem hůl a dlouhou červenou kasu. Někdo z vás by si mohl říct: "Čeho ten člověk dosáhl?" Ničeho zvláštního! Tato zeď je bílá a tamhleta taky. Ale prožil jsem jednu zkušenost, která pro mě měla velký význam. Stalo se to v chrámu Ši Won Sa v Koreji. V roce 1993 jsem se zde zúčastnil devadesátidenního ústraní. Strídavě jsem tu míval dva skvělé dny a na to jeden hrozný den. To se zcela pravidelně opakovalo. Znova a znova. Během dobrých dnů bylo všechno nádherné. Byl tam takový klid a ticho - venku padal bílý sníh. Zpívali ptáci - bylo to nepopsatelně krásné! Jednou z mých povinností bylo udeřit každé ráno a večer do velkého chrámového zvonu. Každé ráno a večer zněl zvuk zvonu údolím. Dva dny šlo všechno hladce a třetí den bylo všechno k ničemu.. "Co tady proboha dělám? Copak jsem se zbláznil? Chci domů ke své milované ženě." Takto ten den probíhal a bývalo to i mnohem horší. A pokračovalo, až jsem to přestal rozpoznávat. Najednou to na mně nemělo žádný vliv. Zajímavé! Dny mýjely, má mysl se měnila, ale nebyly tu žádné překážky. Od té doby už to na mě nikdy nemělo žádný vliv.

Dříve, když jsem se hádal se svou ženou, hádka trvala vždy minimálně tři dny a potom následovaly tři týdny studené války. Nyní to vydrží jen tři hodiny. To není moc. Už to nedokáže otrávit celý den našeho života. To je význam slov "odhod' svou mysl" - nic si nedrž. Nech to být, znova a znova.

Něco takového se muselo stát i Bódhidharmovi. Mnozí z vás už ten příběh znají. Bódhidharma seděl v jeskyni v Sorinu, v Číně 9 let. Říká se, že se nadechoval jen 3 krát za hodinu a celých devět let vůbec nepil ani nejedl. Jednoho dne za ním přišel mnich jménem Chui Ko. Stál před jeskyní a prosil: "Mistře, prosím, uč mě!" Ale Bódhidharma se ani nepohnul. Byla zima a sněžilo. Chui Ko opakoval svou prosbu. "Mistře, prosím, uč mě!"

Bódhidharma se stále nehýbal. Nakonec si mnich, aby ukázal svou upřímnost, usekl paži. A křičel bolestí: "Mistře, nemohu to vydržet! Prosím, uklidni mou mysl." Na to Bódhidharma odpověděl: "Kde je tvoje mysl?" Mnich vykřikl: "Nemohu svou mysl nikde najít." Na to Bódhidharma řekl: "Potom už jsem tedy tvou mysl uklidnil." Máte mysl? Kde je vaše mysl? To je velmi důležitá otázka.

Dnes tady stojím, pronáším tuto řeč a dostávám inka. Ale přitom nic nedostávám. Ve skutečnosti něco dávám. Vracím svým učitelům obrovský dluh.

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu.)

Ať ve vaší mysli nic nezůstává.

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu.)

Ať vaše mysl u ničeho nesetrvává.

(Zvedne zenovou hůl nad hlavu, potom s ní udeří do stolu.)

Jenom to dělejte! Jak?

KATZ!

Děkuji, že jste přišli a poslouchali.

– Přeložila Věra Hrušová